

Kannanotto 19.5.2026

Yksityisen kopioinnin hyvitysjärjestelmän uudistaminen on käynnistettävä välittömästi

Me kirjallisuuden tekijäjärjestöt vaadimme, että yksityisen kopioinnin hyvitysjärjestelmä laajennetaan pikimmiten koskemaan myös graafista aineistoa. Nykyinen järjestelmä kohtelee tekijöitä epätasa-arvoisesti, eivätkä tekijät saa tällä hetkellä yhdenvertaisesti hyvitystä teostensa kopioinnista. Opetus- ja kulttuuriministeriön teettämien tutkimusten mukaan graafisia aineistoja, kuten kirjallisuutta, kopioidaan huomattavan paljon, mutta tekijät eivät saa tästä korvausta, koska graafinen aineisto ei kuulu tällä hetkellä yksityisen kopioinnin hyvitysjärjestelmän piiriin.

Yksityisen kopioinnin hyvitysjärjestelmän uudistaminen olisi toteutettava Kristiina Harengon selvityksen mukaisesti. Harengon selvityksessä todetaan, että Suomen nykyinen järjestelmä on EU-oikeuden ja direktiivin vastainen, ja Harenko esittää, että hyvityksen piiriin tulisivat myös EU-oikeuden mukaisesti muun muassa kirjalliset teokset. Tällä hetkellä hyvitystä maksetaan Suomessa vain musiikin ja audiovisuaalisten sisältöjen tekijöille ja oikeudenhaltijoille, vaikka kansalaisilla on yhtäläinen oikeus kopioida muitakin teoslajeja yksityiseen käyttöön.

Harenko myös esittää yksityisen kopioinnin hyvitysjärjestelmän muuttamista budjettirahoitteisesta tallennuspohjaiseksi. Tallennuspohjainen järjestelmä on käytössä kaikissa muissa EU-maissa paitsi Suomessa. (Tallennuspohjaisessa järjestelmässä hyvitystä ei makseta valtion budjetista vaan hyvitys tulee osaksi laitteen hintaan.) Kuluttajille aiheutuva kustannus markkinoilta kerättävästä hyvityksestä on hyvin pieni – tutkimuksen mukaan se on EU-maissa keskimäärin vain 2,8 euroa vuodessa kansalaista kohden – mutta luovan alan tekijöille oikeudenmukaisella ja yhdenvertaisella korvauksella teosten käytöstä on valtava merkitys. Yksityisen kopioinnin hyvitysjärjestelmän uudistaminen olisikin aloitettava välittömästi jo tällä hallituskaudella.

Sanna Haanpää, Suomen tietokirjailijat

Jenni Kavén, Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto

Johanna Sandberg, Finlandssvenska författareförening

Ilmi Villacís, Suomen Kirjailijaliitto

Lisätietoja:

Sanna Haanpää, toiminnanjohtaja | 040 5290 626 | sanna.haanpaa@tietokirjailijat.fi

Jenni Kavén, toiminnanjohtaja | 044 3445 205 | jenni.kaven@sktl.fi

Johanna Sandberg, toiminnanjohtaja | 050 3069 008 | johanna.sandberg@forfattarna.fi

Ilmi Villacís, toiminnanjohtaja | 040 830 5936 | ilmi.villacis@kirjailijaliitto.fi

